

	3.Eyl	10.Eyl	Değişim		3.Eyl	10.Eyl	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.469	1.439	-% 2,0 ▼	EUR/USD	1,1882	1,1814	-% 0,6 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	% 18,40	% 17,91	-49 bp ▼	USD/TL	8,3049	8,4553	% 1,8 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS Primi	366	363	-3 bp ▼	EUR/TL	9,8856	10,0052	% 1,2 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.316	1.309	-% 0,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.826	1.787	-% 2,1 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	% 1,33	% 1,34	2 bp ▲	Petrol (USD/varil)	72,6	72,9	% 0,4 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta Fed yetkililerinin varlık alımlarını azaltmaya ilişkin açıklamaları ve ECB toplantısı takip edildi. ABD'de düşüşünü sürdüren haftalık işsizlik maaşı başvuruları ülkede istihdam koşullarının pandemi öncesi seviyelere yaklaştığının sinyalini verdi. ECB, 9 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında politika faizi oranını değiştirmeyen, Pandemi Acil Durum Satın Alma Programı (PEPP) kapsamındaki varlık alımlarının hızını önceki iki çeyreğe kıyasla ılımlı bir şekilde azaltacağını ifade etti. Yurt içinde Temmuz ayında cari denge 683 milyon USD açık verirken, sanayi üretimi endeksi yıllık bazda %8,7 artış kaydetti. Bu dönemde işsizlik oranı %12 seviyesine yükseldi. Bu hafta küresel piyasalarda ABD ve Euro Alanı TÜFE verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Ağustos ayına ilişkin bütçe dengesi ve Piyasa Katılımcıları Anketi'nin sonuçları takip edilecek.

Fed yetkililerinin varlık alımlarına yönelik açıklamaları takip edildi.

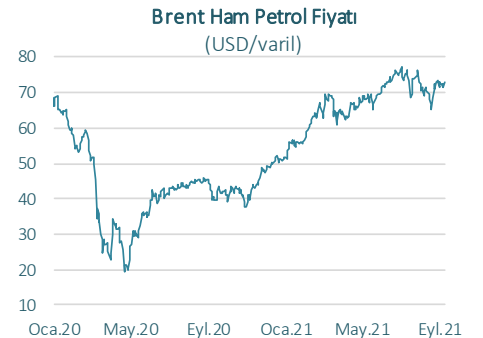
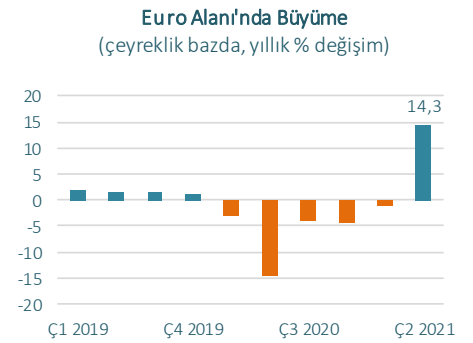
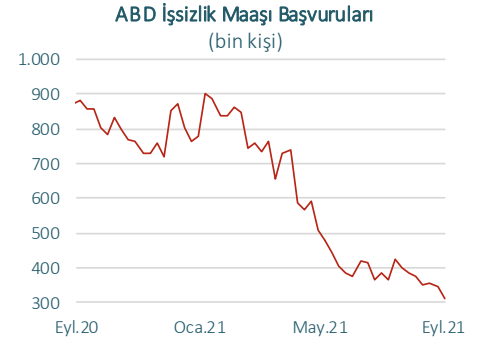
ABD'de işsizlik maaşı başvuruları 4 Eylül ile biten haftada 310 bin kişi ile beklentilerin altında gerçekleşerek yaklaşık 18 ayın en düşük seviyesine indi. Ülkede üretici fiyatları da Ağustos'ta aylık bazda %0,7 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Fed yönetim kurulu üyelerinden Bowman, ABD ekonomisine yönelik verilerin olumlu gelmesi durumunda varlık alımlarını azaltmaya bu yıl başlamanın uygun olacağını belirtirken, St. Louis Fed Başkanı Bullard istihdam piyasasındaki toparlanmanın sektöre uğradığına ilişkin endişelere katılmayarak Fed'in varlık alımlarını bu yıl azaltmaya başlayarak gelecek yılın ilk yarısında bitirmesi gerektiğini ifade etti.

ECB varlık alımlarının hızını azaltacağını açıkladı.

ECB, 9 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği Para Politikası Toplantısı'nda politika ve mevduat faizi oranını değiştirmede. Toplantının ardından yapılan açıklamada önümüzdeki çeyrekte PEPP kapsamındaki varlık alımlarının hızının önceki iki çeyreğe kıyasla ılımlı bir şekilde azaltılacağı ifade edildi. ECB ayrıca, Euro Alanı'na yönelik enflasyon ve GSYH beklentilerini 2021 yılı için yukarı yönlü revize etti. Buna göre, GSYH büyüme tahmini bu yıl için %4,6'dan %5'e yükseltildi. Bölgenin 2022'de %4,6, 2023'te %2,1 büyüme kaydetmesi bekleniyor. ECB yıllık enflasyon tahminlerini de 2021 için %1,9'dan %2,2'ye, 2022 için %1,5'ten %1,7'ye, 2023 için de %1,4'ten %1,5'e yükseltti. ECB Başkanı Lagarde, salgının şiddetlenmesi ve arz sıkıntılarının devam etmesi halinde ekonomik büyümenin beklenenden daha düşük olabileceğinin altını çizdi. Öte yandan, Euro Alanı'nda 2021 yılı ikinci çeyreğine ilişkin daha önce %13,6 düzeyinde açıklanan yıllık GSYH büyüme verisi geçtiğimiz hafta %14,3'e revize edildi.

Çin'in "stratejik rezerv kullanımı" petrol fiyatlarındaki yükselişi sınırlandırdı.

Geçtiğimiz hafta ABD'nin Meksika Körfezi'ndeki petrol ve doğalgaz üretiminde İda kasırgası kaynaklı kesintilerin etkisiyle petrol fiyatları yükseliş kaydetti. Çin'in artan hammadde fiyatlarının önüne geçmek için stratejik petrol rezervini kullanacağını duyurması ise petrol fiyatlarındaki yükselişi bir miktar sınırlandırdı. Çin'de yıllık ÜFE enflasyonu, Ağustos'ta hammadde fiyatlarındaki hızlı yükselişin etkisiyle %9,5'e ulaşarak son 13 yılın en hızlı artışını sergilemişti. Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %0,4 artarak 72,9 USD seviyesine çıktı.

Kaynak: Datastream

Yurt içinde sanayi Üretimi Temmuz'da aylık bazda geriledi.

Sanayi üretimi Temmuz ayında yıllık bazda %8,7 ile beklentilerin altında artış kaydederken, bir önceki aya göre %4,2 azalarak pandeminin etkilerinin yoğun hissedildiği Nisan 2020'den bu yana aylık bazda en hızlı düşüşünü kaydetti. Alt sektörlere göre bakıldığında, Temmuz'da madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksinin yıllık bazda %15,2, imalat sanayi sektörü endeksinin %7,9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksinin %11,7 arttığı görüldü.

Cari açık Temmuz'da 683 milyon USD düzeyinde.

Haziran ayında 1,1 milyar USD seviyesinde olan cari açık, Temmuz'da piyasa beklentisini aşarak 683 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. TCMB'nin, ticari krediler altında yer alan ihracat alacakları ve ithalat borçları verilerinin TÜİK tarafından doğrudan raporlama yöntemiyle derlenmeye başlanması ve uluslararası metodolojiye uyum çerçevesinde, menkul kıymetlerin sahiplik tanımında yasal sahiplikten ekonomik sahiplik esasına geçilmesi nedenleriyle ödemeler dengesinde yaptığı revizyon Temmuz ayıyla birlikte verilere yansıtıldı. Revizyonun ardından cari açık Ocak-Temmuz döneminde 13,7 milyar USD olurken, 12 aylık kümülatif verilere göre 27,8 milyar USD seviyesinde gerçekleşti.

İşsizlik oranı Temmuz ayında %12'ye yükseldi.

Haziran ayında %10,6 düzeyinde olan mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı Temmuz'da %12'ye yükseldi. Bu dönemde mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre, işgücüne katılma oranı 0,9 puanlık artış ile %51,2 olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı aylık bazda 125 bin kişi artarken, istihdam oranı 0,2 puanlık artış ile %45,1 oldu. Aynı dönemde zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı aylık bazda 1,2 puan artarak %23,6 düzeyine çıktı.

TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun açıklamaları takip edildi.

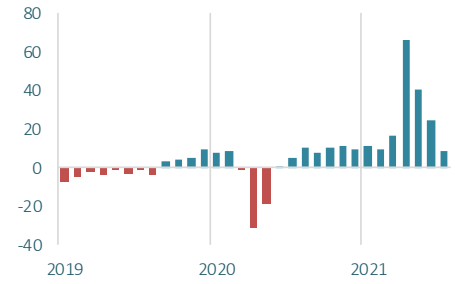
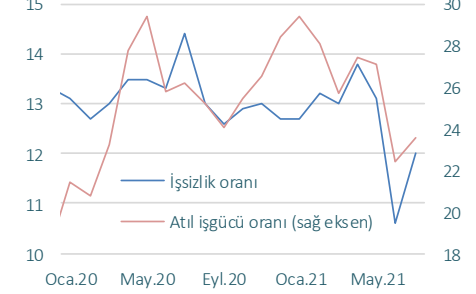
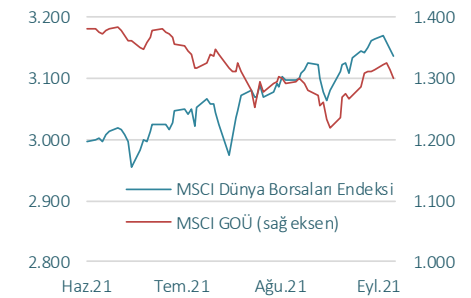
TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu, Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası Ekonomi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, para politikası duruşunun enflasyondaki düşüşü sağlayacak sıkılıkta olduğunu belirterek, önümüzdeki dönemde manşet enflasyon yerine çekirdek enflasyon göstergelerine ağırlık verileceğini ifade etti. Öte yandan TCMB'nin Aylık Fiyat Gelişmeleri raporunda Ağustos ayında gıda fiyatlarındaki yükselişin tüketici fiyatlarındaki artışta belirleyici olduğunu ifade edilirken, Türk lirasında yakın dönemdeki görünüm ve otomobillerdeki ÖTV matrah artırımı düzenlemesine bağlı olarak dayanıklı tüketim mali fiyatlarının ılımlı bir seyir izlediği belirtildi. Raporda ayrıca, ara mali ve enerji fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle üretici fiyatlarındaki artış eğiliminin devam ettiği vurgulandı.

Finansal piyasalar...

Geçtiğimiz hafta genelinde, Fed yetkilileri ve ECB'nin pandemi sürecindeki varlık alımlarını azaltma yönündeki açıklamalarının da etkisiyle küresel piyasalarda düşüş eğilimi gözlemlendi. ABD'nin 10 yıllık Hazine tahvil faizi ve ABD dolarının gelişmiş ülke para birimleri karşısındaki değerini gösteren DXY endeksi haftalık bazda bir miktar yükseldi. Altın ise dolardaki değer artışıyla beraber haftayı düşüşle tamamladı.

BIST-100 endeksi geçen hafta küresel piyasalar paralelinde haftalık bazda %2 azalarak 1.439 puandan kapandı. Haftaya yaklaşık 8,30 seviyesinden başlayan USD/TL, ABD dolarının küresel bazda değer kazanması ve TCMB'nin para politikasına ilişkin beklentilerle haftalık bazda %1,8 artarak 8,46 seviyesine yükseldi.

Bu hafta küresel piyasalarda ABD, Çin ve Euro Alanı'nda sanayi üretimi verilerinin yanı sıra, ABD ve Euro Alanı'nda TÜFE enflasyonu verileri öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Ağustos ayı bütçe verileri ile Piyasa Katılımcıları Anketi'nin sonuçları takip edilecek.

Sanayi Üretimi
(yıllık % değişim)**İşgücü Göstergeleri**
(%)**Küresel Borsa Endeksleri****Döviz Kurları**

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
13 Eylül	TR Cari Denge	Temmuz	-683 milyon USD (G)	-1,127 milyar USD
	TR Sanayi Üretim Endeksi, yıllık	Temmuz	%8,7 (G)	%23,9
14 Eylül	ABD Tüketici Fiyat Enflasyonu, aylık	Ağustos	%0,4	%0,5
	ABD Çekirdek Tüketici Fiyat Enflasyonu, aylık	Ağustos	%0,3	%0,3
15 Eylül	TR Bütçe Dengesi	Ağustos	-	-45,8 milyar TL
	ABD Sanayi Üretim Endeksi, aylık	Ağustos	%0,5	%0,9
	Euro Alanı Sanayi Üretimi, yıllık	Temmuz	%6,0	%9,7
	Çin Sanayi Üretimi, yıllık	Ağustos	%5,8	%6,4
16 Eylül	ABD Philadelphia Fed İş İklimi Endeksi	Eylül	-	19,4
	ABD Perakende Satışlar, aylık	Ağustos	-%1,0	-%1,1
17 Eylül	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi	Eylül	-	-
	Euro Alanı TÜFE Enflasyonu, nihai, yıllık	Ağustos	%3,0	%3,0

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü ve Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H.Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.